НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И АНАЛИЗИ
Изх. №: ..... 20 ...
Вх. №: 1464/28.05. 2026

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Цвета Георгиева, дм

Национален център по обществено здраве и анализи, София

Член на научно жури, определено

със Заповед № РД-180/02.04.2026 г. на директора на НЦОЗА

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „**доцент**“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина, научна специалност „Хигиена“, обявен в ДВ, бр. 15 от 06.02.2026 г. стр. 104, за нуждите на отдел „Състав на храни и потребителски продукти“ към дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“

Единствен кандидат в конкурса е **гл. асистент Светла Петрова Петрова, дм**

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на представените документи, съгласно изискваната Правилник за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Национален център по обществено здраве и анализи, Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в НЦОЗА, Закона за развитите на Академичния състав в Р. България и Правилника към него. Документацията напълно съответства на изискванията.

Кратки биографични данни

Гл. ас. Светла Петрова дм завършва бакалавърска степен по химия в СУ „Св. Св. Климент Охридски“, Химически факултет през 2005 г. , а през 2011 г. получава магистърска степен по Медицинска химия в същия факултет. През 2012 г. е назначена в отдел „Токсикология“ Дирекция Обществено здраве и здравен риск, НЦОЗА. От 2013 г. е назначена като експерт в отдел „Химични вещества и смеси и материали за контакт в храни”, към същата дирекция. През 2019 г. успешно защитава дисертационния труд: “Специфична миграция на мономери от полимерни материали за контакт с храни, предлагани на българския пазар” и придобива ОНС доктор. През 2021 г. след спечелен конкурс, гл. експерт Светла Петрова, дм е назначена на академична длъжност главен

асистент в отдел „Състав на храни и потребителски продукти“, Дирекция Аналитични и лабораторни дейности. Гл.ас. Св. Петрова има две медицински специалности “Токсикология“ и “Медицинска санитарна химия“

Научните разработки на гл. ас. Петрова са в областта на миграцията на мономери от материали и опаковки, предназначени да влязат в контакт с храни и на влиянието им върху здравето на потребителите. Нейните интереси са насочени както в областта на материалите и предметите с контакт с храни, така и в анализите на добавки на храни, експертна и консултативна дейност в областта на козметичните продукти и разработване на метод за избелващи продукти за орална хигиена, предоставен от Научния комитет по безопасност на потребителите (SCCS). Методологичните и разработки с в областта на течно-хроматографски анализ на добавки в храни, материали в контакт с храни, дейности свързани с работата в изпитвателна лаборатория Изпитвателен център "Здраве", съгласно изискванията на БДС ISO/IEC 17025. Участва в работни групи към ЕК по Добавки в храни и Ароматизанти. Участие като лектор в курсове по СДО към НЦОЗА. Работи с европейско и национално законодателство.

Изготвяне на експертни становища към МЗ, МЗХ и БАБХ относно козметичните продукти и добавките в храните. Участие в Европейската мрежа на Националните референтни лаборатории по материали за контакт с храни (МКХ) – тестове за пригодност, становища, участие в разработване на методи за МКХ, ежегодни отчети за дейността на лабораторията към EURL-FCM.

Гл. ас. Св. Петрова е член на Българската асоциация по обществено здраве, Българското дружество по хранене и диететика, Българско дружество по токсикология.

Преценка на представените материали

Количествени показатели

Гл.ас. Светла Петрова участва в настоящия конкурс с общ брой публикации 26. Списъкът публикации, включени в конкурса за доцент съдържа 15 публикации в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 11 публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове

Участва с доклади и постери в 21 национални научно-практически конференции с международно участие, симпозиуми и семинари.

Общият брой точки по показатели от А до Е са **843** (Таблица № 1) въз основа на Справка за изпълнение на изискванията според ЗРАСРБ на гл. ас. Светла Петрова за участие в конкурс за доцент по направление 7.1. Медицина, при минимален изискуем брой **400**.

Таблицата №1 - Справка за изпълнение на изискванията според ЗРАСРБ на гл. ас. Светла Петрова за участие в конкурс за доцент по направление 7.1. Медицина

Група от показатели	Съдържание	Доцент	**гл.ас. Светла Петрова Петрова, дм**
А	Показател 1	50	**50**
Б	Показател 2	-	-
В	Показатели 3 или 4	100	**260**
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	**258**
Д	Сума от показателите от 10 до 12	50	**165**
Е	Сума от показателите от 13 до края	-	***Извън изискванията*** **15. Придобита медицинска специалност (2х40)** **22. Обучение на стажанти, специализанти и докторанти (семинарни и практически занятия) (30)** **110**

Наукометричните показатели на кандидатката по конкурса надвишават двойно изискуемите брой точки. Кандидатка изпълнява критериите за израстване на академичния състав в НЦОЗА.

Приносите на гл. ас. Светла Петрова са основно научно-приложни и научно-методични и допринасят за усъвършенстването на здравния контрол и прилагането на нормативните изисквания в областта на безопасността на храните и козметиката и могат да се обобщят в следните направления:

- Идентифициране и анализ на мономери от полимерни опаковки и материали, предназначени за контакт с храни
- Методи за анализ и хигиенна оценка на съставки в козметични продукти
- Добавки в храни
- Участие в акредитирана лаборатория „Химични замърсители и добавки“ към Изпитвателен център „Здраве“, НЦОЗА
- Експертна дейност Участие като титуляр в работни групи по „Добавки в храни“ и „Ароматизанти“ към Европейската комисия – дейност, сързана с оценка на нови токсикологични данни на EFSA относно безопасността и ефикасността на добавките и ароматизантите и актуализирането на нормативните документи, отнасящи се до добавките с храните (Регламент (ЕС) № 1333/2008) и ароматизантите (Регламент (ЕС) № 1334/2008).
- Участва в дейности, свързани с работата на Европейската референтна лаборатория по материали предмети в контакт в храни
- Учебно –преподавателска дейност– съгласно приложента справка гл.ас Петрова повече от десет години участва активно в обучението на специализанти и експерти в модули по компетентност за специалностите „Медицинска санитарна химия“ и „Хранене и диететика“; лектор в множество курсове за продължаващо обучение на висши медицински и немедицински специалисти и курсове за индивидуално обучение и практически семинари от програмата на НЦОЗА
- Участва в теми от научни план на НЦОЗА: Анализ на UVA и UVB слънчева защита на български козметични продукти за деца и възрастни ; Разработване на аналитични и инструментални методи за определяне на съставки в козметични продукти, предмет на забрана или ограничение, съгласно Приложения II и III от Регламент (ЕО) № 1223/2009 г. относно козметичните продукти; Разработване и прилагане на индивидуални и мултианалитични методи за специфична миграция на мономери и добавки от материали и предмети от пластмаса за контакт с храни, различни по вид и предназначение.

Основните интереси и научни търсения на кандидатката са с мултидисциплинарна насоченост за решаване на значими за общественото здравеопазване, области, чрез аналитични методи за определяне на мигриращи вещества и козметика. Оптимизирането на

условията на аналитичните методи и проучванията на влиянието на различните фактори при идентифицирането и количественото определяне на мигриращите вещества, върху специфичната миграция на мономери от разнообразие от полимерни опаковки е от особено значение за оценка безопасността. Бисфенол А е класифициран като ендокринен разрушител и токсичен за репродукцията. След редица преоценки от Европейският орган по безопасност на храните (EFSA) на безопасността на мономера бисфенол А, границата на специфична миграция е намалена през 2018 г. от 0,6 mg/kg на 0,05 mg/kg. През 2011 г. е забранена употребата на BPA в поликарбонатни бебешки шишета. През 2024 г. мономерът е забранен изцяло за употреба в материали и предмети, предназначени за контакт с храни. За първи път в България са изследвани изделия от бамбук за специфична миграция на меламин и формалдехид. За първи път е проучено детайлно влиянието на многократната експозиция върху миграцията на двата мономера от меламинови изделия и стабилността на материала. Това представлява научно-приложен принос, имащ пряко отношение към безопасността и опазването на общественото здраве при подрастващите, тъй като много от тези продукти са предназначени за хранене на деца. Съдовете и приборите за хранене за еднократна употреба са изключително полулярни сред потребителите. До 2021 г. те често са изработвани от полистиренова пластмаса, което предполага миграцията стирен при определени условия. Проведено е проучване за специфичната миграция на стирен от тези съдове и прибори с използване на моделен разтвор за мазни среди и ускорена екстракция в 95% етанол. Получените данни показват потенциален риск от миграция на стирен в нива, които биха довели до висок дневен прием.

Гл.ас. Петрова има съществен принос при провеждане на сравнителните изпитвания за синтетични подсладители на напитките (безалкохолни, слабоалкохолни, енергийни и напитки с вкус на кола), предлагани на у нас и на пазара в Западна Европа в връзка с така наречения „двоен стандарт“. Други проучвания на кандидатката с областта на нитратите и нитритите са добавки в храни, разрешени за влагане като консерванти в месни продукти.

Въз основа на представените ми по настоящия конкурс, документи, считам, че гл. ас. Светла Петрова е изграден учен, което се доказва и от научните публикации, разработените нови методи и процедури и участието и в научни проекти и програми. Не без значение е и нейната активност на експертно ниво в работни групи на национално и европейско ниво и участието и в разработването и внедряването на методи за анализ за мигриращи вещества.

В заключение мога да кажа, че гл. ас. Светла Петрова Петрова има значим научен и професионален принос в областта на хигиената и по специално в изследването и оценката на безопасността на мигриращите вещества, добавките в храни и козметиката. Наукометричните показатели на кандидатката напълно отговарят и надвишават двойно изискванията на ПРАС на НЦОЗА, ЗРАСРБ и Правилника към него.

Базирайки се на гореизложеното, убедено гласувам положително и препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди научното звание **„доцент“** на гл. ас. Светла Петрова Петрова, дм, в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“, специалност „Хигиена“ за нуждите на отдел „Състав на храни и потребителски продукти“ към Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“, НЦОЗА

Изготвил :

TSVETA PETROVA GEORGIEVA

Digitally signed by TSVETA PETROVA GEORGIEVA
Date: 2026.05.27 21:49:56 +03'00'

Проф. Цвета Георгиева , дм

София,27.05.2026 г